

Romantyzm

Czas trwania epoki: w Europie od lat 90. XVIII do poł. XIX w.
 w Polsce od 1822 (data wydania *Ballad i romansów* A. Mickiewicza) do 1863 (powstania styczniowego)

Kreowany typ bohatera literackiego

Poeta	Szlachcic	Człowiek z ludu	Nieszczęśliwy kochanek	Konspirator
np. Konrad <i>(III cz. Dziadów)</i>	np. Jacek Soplica <i>(Pan Tadeusz Adama Mickiewicza)</i>	np. Karusia <i>Romantyczność Adama Mickiewicza</i>	np. Gustaw <i>(IV cz. Dziadów Adama Mickiewicza)</i>	np. Jacek Soplica

Główne postawy poznawcze:

Idealizm	Przedstawianie siebie i innych lepszymi niż w rzeczywistości; wyznaczania wzniosłych, choć nierealnych ideałów. Idealistą w znaczeniu potocznym jest człowiek, kierujący się w życiu wzniosłymi ideami, dla których gotów jest się poświęcić. Przykładami idealistów w literaturze byli bohaterowie romantyczni: Konrad z <i>Dziadów</i> A. Mickiewicza, Kordian z dramatu J. Słowackiego)
Spirytualizm	Pogląd, według którego rzeczywistość ma naturę duchową, a świat materialny jest przejawem ducha.
Indywidualizm	Postępowanie niezależne; jednostka wybitna ma moc przekształcania rzeczywistości.
Mistycyzm	Pogląd, że dzięki odpowiednio silnemu uczuciu, wyostrej intuicji i pełnej wierze religijnej możliwe jest całkowite, nierozdzielne połączenie się z Bogiem i z naturą. Kontakt z rzeczywistością duchową mógł nastąpić za pomocą intuicji, ekstazy, objawienia.
Mesjanizm	Pogląd, według którego jednostka lub naród ma szczególne posłannictwo wobec ludzkości.

Podstawa programowa

Adam Mickiewicz: wybrane sonety i inne wiersze (w tym *Romantyczność*), **Dziadów część III*, **Pan Tadeusz*

Juliusz Słowacki : wybrane wiersze, *Kordian*

Cyprian Kamil Norwid : wybrane wiersze

Teksty omawiane na zajęciach:

Adam Mickiewicz: *Oda do młodości*, ballady : *Romantyczność*, *Lilie*, *Świtezianka*, *Świtez*, *Dziadów cz. III* (w odniesieniu do *Dziadów cz. II*), *Pan Tadeusz*;

Juliusz Słowacki: *Testament mój*, *Hymn (Smutno mi Boże)*, *Kordian*

Cyprian Kamil Norwid: *Moja piosnka I,II*, [*Coś ty Atenom zrobił, Sokratesie*]